QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

S.T.O. PRIM IMĦALLEF JOSEPH AZZOPARDI
ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa, 27 ta' Marzu, 2020.

Numru 1

Rikors numru 174/10JZM

Jason Aquilina f'ismu proprju u bħala azzjonista fis-soċjeta` St Philip Caterers Ltd

v.

Antoine Camilleri f'ismu proprju u fil-kwalita` tiegħu bħala direttur ta' St Philip Caterers Ltd; u St Philip Caterers Ltd (C30507)

PRELIMINARI:

1. Dawn huma **żewġ appelli** mis-sentenza tal-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili tad-29 ta' Mejju 2014:

(i) **wieħed ad istanza tal-konvenuti** li permezz tiegħu

qegħdin jitolbu lil din il-Qorti tvarja s-sentenza appellata billi tikkonfermaha fejn ċaħdet l-ewwel, it-tieni, il-ħames, is-sitt u s-seba' talbiet attriċi, tħassarha fil-bqija tagħha, u konsegwentement, anke bl-akkoljiment tal-eċċezzjonijiet l-oħra tagħhom, tiċħad it-talbiet l-oħra tal-attur, kif ukoll tilqa' t-talbiet rikonvenzjonanti billi jew tillikwida d-danni kif mitlub fil-kontro-talba jew tirrimanda lill-ewwel Qorti għal dan il-għan, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-attur;

(ii) **u l-ieħor ad istanza tal-attur** li permezz tiegħu qed jitlob lil din il-Qorti biex tvarja s-sentenza appellata billi tħassarha fejn laqgħet parzjalment it-tielet eċċezzjoni tal-konvenut u konsegwentement ċaħdet l-ewwel u t-tieni talbiet tiegħu (l-attur), u invece tilqa' l-ewwel u t-tieni talbiet tiegħu, u tiddikjara li l-konvenut Antoine Camilleri għandu jiġi kkundannat iħallsu l-ammont ta' €18,489.32 rappreżentanti l-ammont li huwa ħallas lill-bank HSBC bħala garanti tal-konvenut, u dan ai termini tal-Artikolu 1942 tal-Kodiċi Ċivili.

2. Għal intendiment aħjar ta' dan l-appell is-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti qegħda tiġi hawnhekk riprodotta fl-intier tagħha:

"**I. Preliminari**

"Rat ir-**rikors ġuramentat** prezentat fit-23 ta` Frar 2010 li jaqra hekk –

"1. Illi r-rikorrent huwa shareholder fis-socjeta` konvenuta flimkien mal-konvenut, li huwa wkoll direttur fl-istess socjeta`;

"2. Illi l-konvenut dahal bi shab mar-rikorrent fl-istess socjeta` konvenuta wara li xtara l-ishma ta` certu Peter Saffrett, u sabiex il-konvenut seta` jixtri dawn l-ishma, ir-rikorrent ghamel tajjeb lill-istess konvenut bhala garanti, ghal dejn mal-bank HSBC fl-ammont ta` LM72,000, ekwivalenti ghal mija u sebgha u sittin elf seba` mija u sittin Ewro (€167,760);

"3. Illi sussegwentement, il-konvenut biegh proprjeta` li kellu gewwa Hal-Qormi u hallas mija u sittax-il elf u hames mitt Ewro (€116,500) mill-imsemmi dejn biex b`hekk l-ammont li baqa` jiggarantixxi r-rikorrent kien ta` wiehed u hamsin elf mitejn u sittin Ewro (€51,260);

"4. Illi l-kontendenti kienu garanti flimkien ghal dejn tas-socjeta` konvenuta mal-bank HSBC, ossia mija u sitta u tmenin elf, tliet mija u sitta u hamsin Euro u erbatax-il centezmu (€186,356.14) u dan kif jirrizulta mid-dokument tal-istess bank (kopja annessa u mmarkata DOK 'JJA1');

"5. Illi minkejja li r-rikorrent kien direttur tas-socjeta` konvenuta sas-6 ta` Mejju 2009 meta dan irrizenja kif tixhed il-Form K hawn annessa bhala DOK 'JJA2', it-tmexxija assoluta tas-socjeta` konvenuta, inkluz pagamenti u ffirmar ta` cekkijiet, kienet dejjem f`idejn il-konvenut Camilleri li sahansitra kellu paga ta` mitejn Lira Maltin (Lm200) fil-gimgha bhala direttur manigerjali tal-istess socjeta` konvenuta;

"6. Illi r-rikorrent kien ta` spiss jitlob kopji tal-accounts tas-socjeta` konvenuta lill-konvenut Camilleri biex dawn jigu diskussi mal-konsulent finanzjarju tal-istess socjeta`, ossia Lawrence Camilleri, sabiex jivverifikaw illi s-socjeta` tinsab f`qaghda finanzjarja vijabbli;

"7. Illi sal-ahhar tas-sena 2007, is-socjeta` konvenuta kienet f`qaghda finanzjarja stabbli u dan kif jixhdu estratti tal-accounts tas-sena hawn annessi bhala DOK 'JJA3';

"8. Illi r-rikorrent baqa` jitlob kopja tal-accounts tas-sena bazi 2008 stante illi sussegwentement, il-konvenut naqas milli jissupplixxi lir-rikorrent bl-accounts minkejja li dan talabhom diversi drabi. Inoltre, fis-sena 2009 sahansitra

gie nieqes inspjegabbilment il-kompjuter li fuqu kienu jinzammu l-accounts tas-socjeta` konvenuta;

"9. Illi ghall-habta ta` Novembru tas-sena 2008, il-konvenut avvicina lir-rikorrent sabiex tal-ewwel jixtri sehem tal-ahhar fis-socjeta` konvenuta basta r-rikorrent jitlob prezz ragonevoli. Ir-rikorrent talab l-ammont ta` tlieta u hamsin elf hames mija u hamsa u sebghin Ewro (€53,575), rapprezentanti l-bilanc dovut minnu fuq tax-shareholders loan li giet verifikata dak il-hin stess minn certu Raisa Borg, li dak iz-zmien kienet impjegata tas-socjeta` konvenuta. F`dan ir-rigward hemm kawza separata pendenti quddiem din l-Onorabbli Qorti, ossia kawza numru 135/10 JZM;

"10. Illi bejn Mejju 2006 u Novembru 2008, il-konvenut kien jaghmel il-pagamenti fuq id-dejn tieghu mill-bank regolarment, izda naqas li jkompli jaghmel dan wara l-imsemmi perjodu u l-bilanc rimanenti, ossia tmintax-il elf, erba` mija u disgha u tmenin Ewro u tnejn u tletin centezmu (€18,489.32) thallsu mir-rikorrent nhar it-18 ta` Dicembru 2009 sabiex dan jissalvagwardja d-drittijiet u jonora l-obbligi tieghu ta` garanti, u dan kif jixhed il-kuntratt hawn anness bhala DOK 'JJA4' ;

"11. Illi fl-istess zmien, il-konvenut sahansitra mar il-bank minn wara dahar ir-rikorrent, li dak iz-zmien kien ghadu direttur tas-socjeta` konvenuta, u ghamel excess facility ta` erbghin elf Ewro (€40,000) fuq il-kont tal-istess socjeta` u dan minkejja li Artiklu 6 tal-Memorandum and Articles tal-imsemmija socjeta` (kopja annessa DOK 'JJA5'), jistipula illi dejn jista` jigi kkuntrattat mis-socjeta` biss segwenti risoluzzjoni tal-bord tad-diretturi, liema risoluzzjoni qatt ma giet proposta u konsegwentement qatt ma ttiehdet ;

"12. Illi permezz tal-istess kuntratt imsemmi f`paragrafu 11, ir-rikorrent hallas ukoll, bhala wiehed mill-garanti, dejn attribbwibbli lis-socjeta` konvenuta u dan fl-ammont ta` mija u sitta u tmenin elf, tliet mija u sitta u hamsin Ewro u erbatax-il centezmu (€186,356.14) ;

"13. Illi l-konvenut Camilleri ma onorax l-obbligi tieghu bhala direttur manigerjali tas-socjeta` konvenuta billi naqas milli jissottometti returns ta` l-istess socjeta` ma` l-Awtorita` dwar is-Servizzi Finanzjarji (MFSA) milli jhallas diversi kontijiet u/jew kontribuzzjonijiet tad-dawl, tal-ilma, tas-servizzi telefonici, tas-sigurta` socjali, tat-taxxa fuq il-valur mizjud (VAT) u ta` numru kbir ta` suppliers ta` l-istess socjeta` konvenuta kif jistghu jixhdu rapprezentanti ta` l-Awtoritajiet imsemmija u l-istess suppliers ;

"14. Illi inoltre il-konvenut sahansitra ssellef flus fuq l-idejn minghand terzi persuni li kienu sikwit imorru l-fabbrika tas-socjeta` konvenuta, fejn gieli r-rikorrent kien ikun prezenti, u jitolbu b`theddid lill-istess rikorrent li kien isellef il-konvenut ;

"15. Illi inoltre l-konvenut Camilleri ffrawdola wkoll terzi persuni, ex-klijenti tas-socjeta` konvenuta, billi kien jitlob hlas bil-quddiem ghal prodotti li qatt ma kien jissupplixxi. Minn naha taghhom dawn il-vittmi tal-qerq tal-konvenut Camilleri kienu jduru fuq ir-rikorrent, sikwit b`herra, ghal spjegazzjoni

"16. Illi meta ra hekk, ir-rikorrent irrizenja minn direttur tas-socjeta` konvenuta b`effett mis-6 ta` Mejju 2009 kif gia espost u ntavola protest gudizzjarju ossia protest numru 277/09 kontra l-konvenut ;

"17. Illi dak iz-zmien ukoll, ir-rikorrent skopra illi l-konvenut kien precedentement trasferixxa assi, principalment konsistenti f`makkinarju, tas-socjeta` konvenuta minghajr l-involviment tar-rikorrent u r-rikavat ta` l-istess qatt ma ddahhal fil-fondi ta` l-istess socjeta` kif jirrizulta aktar ampjament waqt it-trattazzjoni tal-kawza ;

"18. Illi inoltre l-konvenut misappropja flus tas-socjeta` konvenuta li thallsu minn Maria Dolores Aquilina, propjetarja ta` St Philip Confectionery, Zebbug, f`Dicembru 2008 ghal servizzi u prodotti pprovduti lilha mill-istess socjeta` u dan fl-ammont ta` sitta u ghoxrin elf sitt mija u wiehed u sebghin Ewro (€26,671) kif jixhdu diversi ricevuti, rendikont ta` liema jinsab hawn anness bhala Dok JJA6, liema flus qatt ma ghaddew f`idejn is-socjeta` konvenuta ;

"19. Illi inoltre l-konvenut ghan-nom tas-socjeta` konvenuta rcieva minghand impjegati ta` stabbiliment propjeta` tar-rikorrent, ossia St Philip Cpnfectionery, Rabat, is-somma ta` lieta u tletin elf disa` mija sitta u ghoxrin Ewro u hamsa u sittin centezmu (€33,926.65) f`bejgh ghax-xahar ta` Dicembru 2008 kif jixhdu d-diversi ricevuti, rendikont ta` liema jinsab hawn anness bhala Dok JJA7, liema flus qatt ma ddahhlu mill-konvenut fil-fondi tas-socjeta` konvenuta ;

"20. Illi l-kontendenti kienu miftiehma li l-flus illi s-socjeta` ddahhal f`Dicembru kellhom imorru ghall-hlas ta` arretrati ta` FSS ta` l-impjegati ghas-sena bazi 2008 u bilanci precedenti u dana skont ftehim illi s-socjeta` konvenuta kellha mad-Dipartiment tat-Taxxi Interni ;

“21. Illi fl-istess zmien inghalqet il-fabbrika tas-socjeta` konvenuta unilateralment mill-konvenut u l-konvenut konvenjentement halla Malta u rritorna biss f`Awissu wara li kkuntattja lir-rikorrent u talbu jhallaslu l-passagg lejn Malta sabiex ikun jista` jirritorna u jirregola l-posizzjoni tieghu u tas-socjeta` konvenuta. Ir-rikorrent fil-fatt hallas l-imsemmi passagg (kopja tal-biljett elettroniku annessa bhala Dok JJA8 ghal liema r-rikorrent qatt ma hallas, u l-konvenut rritorna Malta u minkejja diversi weghdiet li jregga` kollox lura ghan-normal, dan baqa` nadempjenti.

“22. Illi dan kollu gara fi zmien qasir u ghaldaqstant ir-rikorrent ma kienx u qatt ma seta` jkun konxju ta` dak li kien qed jigri;

“23. Illi inoltre lejn l-ahhar tal-2008, ir-rikorrent ta` renewal form ta` l-assikurazzjoni tal-vann, propjeta` tar-rikorrent izda li kien jintuza mis-socjeta` konvenuta sabiex il-konvenut ihallas l-istess assikurazzjoni u l-vann jibqa` kopert skont il-ligi ;

“24. Illi l-konvenut Camilleri naqas milli jhallas l-istess assikurazzjoni u konsegwentement ir-rikorrent gie mharrek, instab hati ta` reat f`dan is-sens u wehel multa ta` elfejn u tlett mitt Ewro (€2300) u sospensjoni tal-licenzja ta` sena bhala rizultat tan-negligenza tal-konvenut Camilleri. Ir-rikorrent ftiehem ma` l-intimat Camilleri sabiex dan ta` l-ahhar ihallas l-istess multa mill-fondi tas-socjeta` konventa entro t-terminu stipulat mill-Qorti ;

“25. Illi l-konvenut Camilleri hallas din il-multa permezz ta` cekkijiet li ma gewx onorati u konsegwentement ir-rikorrent spicca arrestat l-Ghassa ta` Haz-Zebbug sakemm hallas din il-multa u dan kif jirrizulta mill-anness Dok JJA9 ;

“26. Illi f`Jannar tas-sena 2010, ir-rikorrent rcieva kont tat-taxxa (ann Dok JJA10) li jmur lura diversi snin u dan minkejja li l-konvenut bhala direttur manigerjali tas-socjeta` konvenuta kien responsabbli ghall-hlas ta` taxxa u kien sahansitra regolarment jassikura lior-rikorrent illi l-kontijiet tat-taxxa kienu jithallsu regolarment ;

“27. Illi r-rikorrent jaf b`dawn il-fatti personalment.

“Ghaldaqstant ir-rikorrent umilment jitlob li din l-Onorabbli Qorti joghgobha :

"1. Tiddikjara illi r-rikorrent huwa kreditur tal-konvenut Camilleri fl-ammont ta` tmintax-il elf erba` mija u disgha u tmenin Ewro u tnejn u tletin centezmu (€18,489.32) dovut kif fuq spjegat rapprezentanti l-ahhar bilanc li r-rikorrent hallas lill-Bank HSBC bhala garanti ta` l-istess ammont, u dana ai termini ta` l-Artikolu 1942 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta` Malta ;

"2. Tikkundanna lill-konvenut Camilleri jhallas dan l-ammont ta` tmintax-il elf erba` mija u disgha u tmenin Ewro u tnejn u tletin centezmu (€18,489.32) lir-rikorrent ;

"3. Tiddikjara illi r-rikorrent huwa kreditur tal-konvenut Camilleri fl-ammont ta` tlieta u disghin elf mija u tmienja u sebghin Ewro u seba` centezmi (€93,178.07) rapprezentanti nofs l-ammont illi r-rikorrent hallas lill-bank HSBC bhala wiehed mill-garanti ghad-dejn tas-socjeta` konvenuta, ossia l-ammont ta` mija u sitta u tmenin elf, tlett mija u sitta u hamsin Ewro u erbatax-il centezmu (€186,356.14) kif fuq spjegat, u dan ai termini ta` l-Artikolu 1949 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta` Malta;

"4. Tikkundanna l konvenut Camilleri ihallas l-istess ammont ta` tlieta u disghin elf mija u tmienja u sebghin Ewro u seba` centezmi (€93,178.07).

"5. Tiddikjara illi l-konvenut Camilleri, bhala direttur tas-socjeta` konvenuta, agixxa b`mod abbuziv u ultra vires kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza u huwa unikament responsabbli ghad-danni sofferti mir-rikorrent u dana ai termini ta` l-Artikolu 147(1) ta` l-Att dwar il-Kumpanniji.

"6. Tillikwida d-danni hekk sofferti mir-rikorrent kawza ta` tali mgieba illecita u abbuziva tal-konvenut, occorrendo ad opera ta` periti nominandi.

"7. Tikkundanna lill-konvenut Camilleri ihallas id-danni hekk likwidati.

"8. Tiddikjara illis s-socjeta` konvenuta ghandha tigi xolta u stralcjata ai termini ta` l-Artikoli 214(2)(b)(ii) u 214(2)(b)(iii) ta` l-Att dwar il-Kumpanniji, Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta, u ghar-ragunijiet hemm indikati.

"Dan taht dawk il-provvedimenti u modalitajiet li din l-Onorabbli Qorti joghgobha timponi.

"Bl-interessi u l-ispejjez inkluzi dawk tal-mandat ta` inibizzjoni numru 260/2010 u l-mandat ta` sekwestru numru 261/2010 li qed

jigu pprezentati kontestwalment ma` dan ir-rikors kontra l-konvenuti jew min minnhom.

"Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-attur u l-elenku ta` dokumenti esebiti mar-rikors guramentat.

"Rat ir-**<u>risposta guramentata</u>** tal-<u>konvenuti kollha</u> prezentata fis-<u>26 ta' Marzu 2010</u> li taqra hekk–

"1. Illi preliminarjament ir-rikors guramentat huwa null u inammissibbli in kwantu jipprospetta zewg azzjonijiet distinti u separati minn xulxin u naxxenti minn mertu differenti u ghaldaqstant improponibbli fl-istess kawza. In effetti l-attur qieghed jintavola proceduri ta` stralc flimkien ma` kawza ghad-danni.

"2. Illi preliminarjament ukoll din il-kawza ghandha timxi flimkien ma` kawza ohra li ghandha citazzjoni numru 135/10 JZM u li hija appuntata ghall-20 ta` April 2010.

"3. Illi preliminarjament ukoll, il-konvenut Camilleri fil-kwalita` tieghu personali ghandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju stante li se mai l-ammonti ta` €18,489.32 u €93,178.07 mitluba fl-ewwel erba` talbiet huma dovuti mill-kumpannija St Philip Caterers Limited u mhux minnu personalment stante li kienu djun ta` l-istess kumpannija.

"4. Illi ghal dak li jirrigwarda t-talbiet ghal-likwidazzjoni u hlas ta` danni, l-atturi m`ghandux interess guridiku biex iressaq dawn it-talbiet ghaliex l-Att dwar il-Kumpanniji, b`mod partikolari l-Artikolu 147(1) tal-istess Att kif citat mill-attur jikkontempla responsabilita` vis-a-vis il-kumpannija u mhux azzjonist partikolari.

"5. Illi minghajr pregudizzju u fil-mertu t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi l-konvenut ma jahti ta` l-ebdanuqqasijiet imsemmija fir-rikors guramentat u konsegwentement m`ghandu jaghmel tajjeb ghall-ebda danni.

"6. Illi minghajr pregudizzju wkoll l-attur ma sofra l-ebda danni u kwindi m`hemm l-ebda danni x`jigu likwidati.

"7. Illi anzi kien l-attur stess illi b`agir tieghu pprecipita s-sitwazzjoni finanzjarja tas-socjeta` konvenuta liema agir jifforma l-mertu ta` l-annessa kontrotalba.

"8. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

"Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-konvenuti.

"Rat il-**kontrotalba** tal-konvenuti li taqra hekk :-

"1. Illi l-kontendenti kienu shareholders fis-socjeta` St Philip`s Caterers Ltd fejn l-attur kellu 250 Ordinary Shares u l-konvenut 250 Ordinary Shares.

"2. Illi sussegwentement il-kontendenti kienu ffirmaw skrittura privata datata 1 ta` Dicembru 2008 li permezz taghha ftehmu li l-konvenut kellu jittrasferixxi l-ishma kollha tieghu fis-socjeta` St Philip`s Caterers Ltd lill-esponent u dan versu l-prezz ta` wiehed u tmenin elf hames mija u hamsa u ghoxrin Ewro (€81,525). Fl-istess skrittura l-konvenut obbliga ruhhu li jkompli jiggarantixxi ghal-loans u overdraft li kien hemm ezistenti ma` l-HSBC Bank (Malta) plc ghall-perijodu hemm indikat.

"3. Illi l-attur dakinhar stess hallas lill-konvenut il-prezz patwit ta` wiehed u tmenin elf hames mija u hamsa u ghoxrin Ewro (€81,525).

"4. Illi pero` l-konvenut kellu ripensament u effettivament irrifjuta li jittrasferixxi l-istess ishma ghal fuq isem l-attur bil-konsegwenza li sal-lum il-konvenut ghadu jidher bhala azzjonista tas-soicjeta` St Philip`s Caterers Ltd, u dan kif jirrizulta mill-anness dokument ta` l-MFSA.

"5. Illi sussegwentement l-attur qabad u ha makkinarju u assi ohra appartenenti lis-socjeta` konvenuta b`tali mod illi a kawza ta` dan u agir iehor ta` l-attur is-socjeta` konvenuta gie kostretta illi taghlaq u dan kif ser jirrizulta waqt is-smiegh u t-trattazzjoni ta` din il-kawza anke ramite recordings ta` CCTV camera.

"6. Illi b`konsegwenza ta` dan l-agir is-socjeta` konvenuta ilha maghluqa madwar sena u b`hekk gew ikkawzati danni konsistenti f`telf ta` assi, telf ta` profitti u f`imghaxijiet li nkorriet u ghada qed tinkorri.

"7. Illi a kawza ta` dan l-agir is-socjeta` konvenuta u l-konvenut personalmentr sofrew danni.

"Ghaldaqstant l-esponenti jitolbu umilment li din l-Onorabbli Qorti joghgobha :

"i) Tiddikjara illi bl-agir tieghu b`mod partikolari meta l-attur qabad u ha makkinarju u assi ohra appartenenti lis-socjeta` konvenuta huwa kkawza danni lill-konvenuti.

"ii) Tillikwida d-danni sofferti mill-konvenuti, occorrendo bin-nomina ta` periti nominandi.

"iii) Tikkundanna lill-attur ihallas lill-konvenuti s-somma hekk likwidata.

"Bl-ispejjez u l-imghax u l-attur ingunt ghas-subizzjoni.

"Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-konvenuti ghall-fini tal-kontrotalba.

"Rat ir-**risposta guramentata ghall-kontrotalba** li l-atturipprezenta fl-20 ta` April 2010 u li taqra hekk –

"1. Illi preliminarjament ir-rikors guramentat permezz ta` liema l-konvenuti rikonvenjenti ressqu l-kontrotalba taghhom huwa null stante illi ma thallsux l-ispejjez gudizzjarji skond il-ligi ghall-imsemmija kontrotalba ;

"2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u fil-mertu, il-pretensjonijiet tal-konvenuti rikonvenjenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi s-sitwazzjoni prekarja tas-socjeta` St Philip Caterers Limited (C30507) hija unikament attribwibbli lill-konvenut rikonvenjent Antoine Camilleri bhala direttur manigerjali ta` l-istess socjeta` kif jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza odjerna

"3. Illi inoltre u kuntrarjament ghal dak allegat mill-konvenut rikonvenjenti l-makkinarju tas-socjeta` St Philip Caterers Limited ittiehed minn certu Melvin Theuma segwenti ftehim bejn l-istess Theuma, Antoine Camilleri, Jason Aquilina u Lawrence Camilleri quddiem l-avukat Dottor Matthew Brincat ;

"4. Illi dan il-ftehim kien fis-sens li Melvin Theuma kellu jiehu xi flus minghand Antoine Camilleri peress illi dan kien ghamel dejn mieghu, u ghaldaqstant il-partijiet qablu li Theuma kellu jbiegh il-makkinarju ta` l-imsemmija socjeta` bl-eccess tar-rikavat wara li jigi sodisfatt il-kreditu li huwa kellu ma` Antoine Camilleri, kellu jmur ghand Lawrence Camilleri, li wkoll kien u ghadu kreditur tas-socjeta` St Philip Caterers Limited ;

"5. Illi dakinhar li tmexxa l-makkinarju tas-socjeta` St Philip Caterers Limited kien hemm prezenti Antoine Camilleri li sahansitra kien hu li fetah il-fabbrika. Melvin Theuma li fil-fatt ha l-makkinarju skond il-ftehim fuq riferit, Jason Aquilina, sid il-fabbrika Frans Fenech, certu Amabile

Aquilina, certu Wayne Cassar kif ukoll sid l-istabbiliment Nomar Flour Supplies, li kien kreditur tas-socjeta` St Philip Caterers ;

"6. Illi dan ta` l-ahhar (sid in-Nomar Flour Supplies, isem incert) mar fuq il-post stante thassib illi kienet ser tizzarma l-fabbrika u jibqa` ma jithallasx u ghaldaqstant Melvin Theuma ghaddielu sitt elef Ewro (€6000) ghas-saldu sabiex ikun jista` trankwillament jiehu l-makkinarju kif miftiehem, kif fil-fatt gara ;

"7. Illi konferma ta` dan huwa l-fatt illi terzi persuni, uhud maghrufa u ohrajn le, sussegwentement xtraw minghand Melvin Theuma l-makkinarju li kien precedentement jappartjeni lis-socjeta` St Philip Caterers Limited, u li gie f`idejn l-istess Theuma bi tpacija ta` dejn li kien kkuntratta l-konvenut rikonvenjenti Antoine Camilleri ;

"8. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri permessi mil-ligi.

"Bl-ispejjez kontra l-konvenuti rikonvenjenti.

"Rat il-lista tax-xhieda ndikati mill-attur rikonvenzjonat.

"Rat il-verbal ta' l-udjenza tal-14 ta' Gunju 2010 fejn il-Qorti laqghet it-talba tal-partijiet fis-sens illi minhabba l-fatt illi din il-kawza u l-kawza Rik. Gur. Nru. 135/2010 JZM kienu relatati, iz-zewg kawzi kellhom jimxu flimkien, u li kwalsiasi provi li jinstemghu f`kawza jkunu jghoddu bhala prova fil-kawza l-ohra.

"Rat il-provi.

"Rat in-noti ta' l-osservazzjonijiet tal-partijiet.

"Rat id-digriet taghha moghti fl-udjenza tat-12 ta` Frar 2013 fejn halliet il-kawza ghas-sentenza.

"Rat l-atti l-ohra kemm ta` din il-kawza kif ukoll tal-kawza l-ohra.

"Rat is-sentenza li tat fil-kawza l-ohra.

"Ikkunsidrat :

"II. <u>Provi</u>

"Huwa evidenti mill-atti tal-kawza tal-lum illi fil-kawza ma ngabrux provi partikolari ghal din il-kawza oltre l-provi dokumentarji li jaghmlu parti mill-atti taghhom. Fil-fatt il-provi kollha ngabru fil-kawza *Antoine Camilleri vs Jason Aquilina (Rik.*

Gur. Nru. 135/2010 JZM) **li jghoddu bhala prova mhux biss f`dik il-kawza izda anke f`din tal-lum. Ghall-fini l-pronunzjament taghha tal-lum, il-Qorti taghmel riferenza ghall-esposizzjoni tal-fatti li ghamlet fil-kawza l-ohra**

"Ikkunsidrat :

"III. <u>L-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti</u>

"Il-konvenuti qeghdin jeccepixxu n-**<u>nullita` tal-azzjoni attrici</u>** ghaliex skond il-konvenuti huwa nproponibbli li b`kawza wahda jitressqu tmien (8) talbiet : l-ewwel erbgha (4) sabiex il-konvenut Camilleri jigi kundannat ihallas flus lill-attur fuq il-premessa illi huwa debitur tal-attur ; it-tliet (3) talbiet ta` wara fejn l-attur qed jixli lill-konvenut Camilleri b`responsabilita` ghal danni ; u l-ahhar talba fejn l-attur qed jitlob ix-xoljiment u l-istralc tal-kumpannija konvenuta. Biex isostnu l-eccezzjoni taghhom, il-konvenuti jaghmlu riferenza ghas-sentenza ta` din il-Qorti (**<u>PA/RCP</u>**) tat-30 ta` Jannar 2001 fil-kawza "**<u>Schembri vs Cutajar</u>**".

"Kif jirrizulta sahansitra mill-bran qasir li ccitaw il-konvenuti mis-sentenza riferita, dak li l-Qorti hemm iccensurat kien il-fatt illi ghax fil-kawzali tal-azzjoni l-attur hemm irrefera kemm ghal titolu kif ukoll ghal pussess, huwa dahhal dubju dwar il-kwalita` ta` azzjoni li kien ittenta u rrenda l-azzjoni neboluza meta fit-talbiet ma kienx car kienx qieghed jibbaza ruhu fuq titolu jew fuq pussess.

"Il-Qorti tghid illi l-kaz tal-lum huwa ghal kollox divers. Huwa evidenti li l-hsieb tal-attur bl-azzjoni tieghu tal-lum kienet l-ekonomija tal-gudizzju fis-sens illi inizja azzjoni wahda kontra zewg konvenuti b`talbiet li jolqtu konvenut u mhux iehor, pero` l-azzjoni twieldet minn agir ta` konvenut minnhom li skond l-attur gab telf fil-patrimonju tieghu, ikkaguna danni u gab konsegwenzi negattivi fuq is-socjeta` konvenuta li taghha t-tnejn l-attur u l-konvenut Camilleri huma l-azzjonisti b`ghadd ta` ishma ndaqs. Tista` tirnexxi l-azzjoni fil-mertu hija kwistjoni ohra. Kif daqstant iehor huwa divers l-argument jekk azzjoni hekk kif istitwita mill-attur tista` tkun. Fil-kaz tal-lum, mil-lat ta` impostazzjoni tal-azzjoni, il-Qorti mhijiex tara nullita`. Hemm rabta bejn il-kawzali u t-talbiet li jolqtu lill-konvenut Camilleri de proprio u fejn l-assjem ta` fatti kif prospettati mill-attur iwasslu skond hu ghat-talba li tinvesti lis-socjeta` konvenuta wahedha. Il-Qorti mhijiex tara konflitt jew kontradizzjoni fit-talbiet b`tali mod li l-konvenuti se jbatu pregudizzju fid-difiza taghhom. Daqstant iehor il-fatt illi xoljiment u stralc ta` kumpannija huwa regolat bil-Kap 386 ma jeskludix li azzjoni ghal xoljiment u stralc ta` kumpannija ma tistax issir fl-ambitu ta` azzjoni ghal allegat ksur ta` obbligazzjonijiet taht xi ligi ohra. Purche` il-kawzali u t-talbiet ikunu msejsa fuq principji tad-dritt u ndirizzati lejn dak li jkun fil-fatt il-legittimu kontradittur tal-azzjoni, allura l-azzjoni tregi. Anke l-fatt illi fil-kaz ta` xoljiment u stralc l-azzjoni ssir permezz ta` rikors, xejn ma jippreskludi lil min il-ligi tghid li ghandu dritt jibda l-azzjoni illi jaghmel hekk b`rikors guramentat minflok b`rikors

semplici. Fil-kaz ta` azzjoni ghal xoljiment u stralc, ma hemmx ir-rekwizit *ad validitatem* li l-azzjoni trid tinbena bilfors permezz ta` rikors semplici ad eskluzjoni ta` rikors guramentat.

"Biex azzjoni tkun nulla, skond l-Art 789 tal-Kap 12, in-nullita` trid tkun iddikjarat mil-ligi espressament jew ikun hemm vjolazzjoni tac-cirkostanzi mehtiega mil-ligi jew in-nuqqas ta` xi partikolarita` essenzjali mehtiega mil-ligi espressament. Fil-kaz tal-lum, il-konvenuti ma ndikaw l-ebda disposizzjoni tal-ligi li fuqha qeghdin jibbazaw l-allegata **nullita**`. Lanqas ma ndikaw fejn kien il-pregudizzju li setghu garrbu bl-azzjoni attrici kif saret. Kull wiehed miz-zewg konvenuti jwiegeb skond it-talbiet kif gew indirizzati fil-konfront ta` kull wiehed.

"Fis-sentenza taghha tal-21 ta` Marzu 1988 fil-kawza "**Aquilina vs Aquilina**", il-Qorti tal-Appell qalet hekk :-

"... illi l-allegata nullita` tac-citazzjoni qed tigi invokata fit-termini ta` l-artikolu 789(1) tal-Kap 12 li inter alia jipprovdi li l-eccezzjoni ta` nullita` ta` l-atti gudizzjarji tista` tinghata 1) jekk in-nullita` hija ddikjarata mil-ligi espressament 2) jekk l-att ikun mahrug minn Qorti nkompetenti ; 3) jekk fl-att ikun hemm vjolazzjoni tal-forma mehtiega mil-ligi wkoll jekk mhux taht piena ta` nullita` u dan biss f`kaz ta` pregudizzju ; 4) jekk l-att ikun nieqes minn xi partikolarita` essenzjali mehtiega mil-ligi espressament.

"... kif qalet din il-Qorti fis-sentenza taghha tat-28 ta` April 1978 in re Teresa Vella vs Salvatore Conti (App. Kumm.) biex tigi ddikjarata nulla citazzjoni u jitwaqqaf il-kors taghha, jinhtieg li jkunu jikkonkorru ragunijiet gravi, fosthom nuqqasijiet ta` evidenti pregudizzju ghad-difiza tal-konvenut ;

"Din il-Qorti inoltre tul is-snin f`diversi sentenzi taghha applikat dan il-principju b`mod li fejn jew ikun jonqos il-pregudizzju ghad-difiza tal-konvenut jew in-nuqqas fic-citazzjoni kienet taghmel tajjeb xi haga ohra ghalih, ma annullatx ic-citazzjoni (ara Savona vs Asphar deciza minn din il-qorti fit-23 ta` April 1945 u dik riportata fil-Vol XXXIV tal-Kollezzjoni a fol 313 ta` l-Ewwel Parti). Minbarra minn hekk gie diversi drab deciz u llum hu ormai pacifiku li nonostante l-fatt li citazzjoni jkollha xi haga mhux cara bizzejjed go fiha li pero` hi ccarata fid-dikjarazzjoni ta` l-attur dan hu bizzejjed biex isalva c-citazzjoni (ara Bonello vs Azzopardi, Vol XXXIX.II.556 ; Gerada vs Cassar, XXXIV.II.501 ; Muscat vs Borg et, XXXIX.II.575 u Demarco vs Fiteni XLI.II.1035).

"Fil-kaz tal-lum irrizulta lil din il-Qorti rabta bejn il-kawzali u t-talbiet.

"Il-Qorti qeghda tichad l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti.

"Ikkunsidrat :

“IV. <u>L-ewwel u t-tieni talbiet attrici</u>

“**<u>L-ewwel talba</u>** taghmel riferenza specifika ghall-**<u>Art 1942 tal-Kap 16</u>** li jaqra hekk :-

“(1) Il-garanti li jkun ħallas, għandu jedd idur kontra d-debitur prinċipali, sew jekk il-garanzija tkun ingħatat bil-kunsens tad-debitur kemm jekk tkun ingħatat mingħajr dan ma kien jaf.

“(2) Dan il-jedd ta’ regress igħodd sew għall-kapital kemm għallimgħaxijiet u l-ispejjeż :

“Iżda, għal dawk li huma spejjeż, il-garanti m’għandux jedd ta’ regress ħlief għal dawk l-ispejjeż li jkun għamel wara li b’att ġudizzjarju, ikun għarraf lid-debitur prinċipali bil-molestji li jkun bata.

“Skond ix-xiehda tar-rapprezentant tal-bank, id-debitur principali kienet il-kumpannija konvenuta.

“Din il-prova tirrispekkja t-tielet eccezzjoni tal-konvenuti.

“Fis-sentenza taghha tal-25 ta` Frar 2011 fil-kawza “**<u>Coleiro et vs Coleiro</u> <u>Auto Parts Limited</u>**”, din il-Qorti (**<u>PA/GC</u>**) qalet hekk :-

“L-artikolu 1942(1) tal-Kodici Civili jistipula l-garanti, li jkun hallas, ghandu jedd idur kontra d-debitur principali, sew jekk il-garanzija tkun inghatat bil-kunsens tad-debitur kemm jekk tkun inghatat minghajr dan ma kien jaf u dan ighodd sew ghall-kapital kif ukoll ghall-imghaxijiet. Galadarba l-atturi irnexxielhom jippruvaw it-talbiet taghhom u cioe’ li huma kienu garanti u li ghamlu l-pagament, din l-azzjoni u t-talbiet tal-atturi, skond l-imsemmi artikolu 1942 ghandhom jigu akkolti … l-atturi mhumiex debituri in solidum kif qed tallega s-socjeta konvenuta, imma kif gia spjegat huma garanti in solidum u din hija kawza mill-garanti in solidum kontra d-debitur principali. Kwindi, stante illi l-atturi huma garanti, u mhux ko–debituri, japplika l-artikolu 1942 ...”

“Bl-ewwel talba, l-attur qieghed jitlob dikjarazzjoni li l-konvenut Camilleri huwa debitur tieghu, kif ukoll qieghed jitlob il-kundanna tal-istess konvenut ghall-hlas pretiz mill-attur. It-tieni talba hija konsegwenzjali ghall-ewwel talba. Fl-ewwel talba hemm riferenza ghal dejn li kien hemm ma` HSBC Bank Malta plc li tieghu l-attur kien garanti. Ma jirrizultax li l-attur talab il-kundanna tal-konvenut St Philip Caterers Ltd biex thallsu dak li huwa hallas lill-HSBC Bank Malta plc. Il-Qorti ma tistax tilqa` l-ewwel u t-tieni talbiet kif dedotti kontra l-konvenut Camilleri ladarba skond l-Art 1942 tal-Kap 16 il-garanti ghandu jedd idur kontra d-debitur principali u mhux kontra l-garanti l-iehor.

“Ikkunsidrat :

“V. <u>It-tielet u r-raba` talbiet attrici</u>

“Fit-tielet talba, l-attur jaghmel riferenza ghall-**<u>Art 1949 tal-Kap 16</u>** li jaqra hekk :-

“(1) Meta żewġ persuni jew iżjed ikunu daħlu garanti tal-istess debitur u għall-istess dejn, il-garanti li jħallas id-dejn għandu jedd idur kontra dawk l-oħra li jkunu garanti miegħu, kull wieħed minnhom għas-sehem tiegħu.

“(2) Il-garanti għandu dan il-jedd ta’ regress fil-każ biss li jkun ħallas f’wieħed mill-każijiet imsemmijin fl-aħħar artikolu qabel dan.

“Ir-raba` talba hija konsegwenzjali ghat-tielet talba.

“Ghal dawn iz-zewg talbiet, il-konvenuti wiegbu bl-istess eccezzjoni numru tlieta (3). Kjarament il-konvenuti qeghdin ipoggu fl-istess keffa l-ewwel erba` talbiet u qeghdin jippretendu li ghandhom jigu trattati bl-istess mod ; fi kliem aktar car, respinti l-ewwel zewg talbiet, ghandhom jigu respinti t-tielet u r-raba` talbiet. Bhala fatt il-konvenuti mhux jikkontestaw li l-attur effettwa l-pagament tal-ammont indikat fit-tielet talba.

“**<u>L-Art 1949 tal-Kap 16</u>** jirreferi ghall-**<u>Art 1948 tal-Kap 16</u>**. Dan tal-ahhar jaqra hekk :-

“Il-garanti, ukoll qabel ma jħallas, jista’ jaġixxi kontra d-debituri sabiex jiġi minnu rilevat -

“(a) jekk jiġi mħarrek għall-ħlas ;

“(b) jekk id-debitur ifalli jew isir mhux solvibbli, jew l-istat tiegħu jitbiddel u jkun hemm il-għaliex wieħed jibża’ li sejjer isir mhux solvibbli ;

“(ċ) jekk id-debitur ikun obbliga ruħu li għandu jeħilsu mill-garanzija fi żmien miftiehem, u dan iż-żmien ikun għalaq ;

“(d) jekk id-dejn ikun sar eżiġibbli billi jkun għalaq iż-żmien miftiehem għall-ħlas ;

“(e) jekk id-debitur ikun in mora fil-ħlas ;

“(f) egħluq sentejn, jekk ma jkunx ġie ffissat żmien għall-ħlas, u l-obbligazzjoni ma tkunx minnha nfisha tali li ma tistax tiġi mitmuma qabel żmien itwal.

“Hemm imbaghad l-**<u>Art 1950 tal-Kap 16</u>** li jghid :-

"Il-garanti li jħallas id-dejn jista' jitlob biss mingħand kull wieħed minn dawk li jkunu garanti miegħu s-sehem li għalih għandu jwieġeb kull wieħed minnhom, u huwa nnifsu, flimkien mal-garanti l-oħra, għandu joħroġ sehem għall-ishma tal-garanti mhux solvibbli, ukoll jekk, meta ħallas, ikun ħa mingħand il-kreditur ċessjoni espressa tal-jeddijiet tiegħu.

"Minn qari ta` dawn it-tliet disposizzjonijiet flimkien, fil-kaz tat-tielet u tar-raba` talbiet, kuntrarjament ghal dak eccepit fit-tielet eccezzjoni, il-kwistjoni mhijiex aktar id-debitur principali izda l-garanti.

"Biex ighodd l-Art 1949, irid jigi ppruvat li l-hlas li qed jitlob l-attur huwa fost il-kazijiet elenkati fl-Art 1948. Fil-kaz tal-lum, l-aktar abbazi tal-provi akkwiziti, huwa evidenti li japplikaw il-paragrafu (b) billi rrizulta li d-debitur u cioe` St Philip Caterers Ltd mhijiex solvibbli tant li waqfet l-operat taghha, u l-paragrafu (e) billi rrizulta li d-debitur ma kienx qieghed ihallas b`mod regolari tant li l-bank dar fuq il-garanti ghall-pagament. Skond l-Art 1950, il-garanti huwa obbligat ihallas sehem il-garanti li mhuwiex solvibbli.

"Il-Qorti qeghda <u>tilqa</u>` t-tielet u r-raba` talbiet u <u>tirrespingi</u> dik il-parti tat-tielet eccezzjoni li tolqot dawn it-talbiet partikolari.

"Ikkunsidrat :

"VI. <u>Il-hames, is-sitt u s-seba` talbiet attrici</u>

"It-talba principali mit-tlieta hija l-hames talba billi t-tnejn l-ohra huma konsegwenzjali.

"Il-konvenut laqa` ghal dawn it-tliet talbiet bir-raba` eccezzjoni.

"Hija l-fehma konsiderata ta` din il-Qorti li kif dedotta l-hames talba hija legalment insostenibbli. U ghax hi hekk it-tnejn l-ohra ma jistghux jintlaqghu.

"Ir-responsabilita` *in solidum* ghal danni tad-diretturi ghal xi ksur ta` xi dmir taghhom skond l-Art 147(1) tal-Kap 386 hija mhijiex responsabilita` *erga omnes* izda tirrigwarda l-kumpannija.

"Jekk deherlu li bl-agir ta` l-konvenut (li kien direttur u azzjonista tal-kumpannija) l-kumpannija garrbet danni, u ndirettament anke hu, l-attur kellu rimedji ohra bhala azzjonista li ghalihom seta` jirrikorri a tenur tal-Kap 386 sabiex isostni l-pregudizzju tieghu u sahansitra jitlob permess mil-ligi sabiex jagixxi fl-interess tal-kumpannija. Izda certament illi ma setax l-attur jirrikorri ghad-disposizzjoni li ccita bhala l-bazi tal-hames talba u ghat-talbiet konsegwenzjali.ikkaguna danni lill-kumpannija u ndirettament lilu bhala azzjonist tal-istess kumpannija.

"Il-Qorti qeghda <u>tilqa</u>` r-raba` eccezzjoni tal-konvenuti u <u>tichad</u> il-hames, is-sitt u s-seba` talbiet attrici.

"Ikkunsidrat :

"VI. <u>It-tmien talba attrici</u>

"L-attur qieghed jitlob ix-xoljiment u l-istralc tal-kumpannija konvenuta abbazi :

(a) tal-**<u>Art 214(2)(b)(iii) tal-Kap 386</u>**
(b) tal-**<u>Art 214(2)(b)(ii) tal-Kap 386</u>**

"Il-Qorti tibda billi tirrileva illi l-attur ghandu *locus standi* biex iressaq din it-talba a tenur tal-**<u>Art 218(1) tal-Kap 386</u>**.

"**<u>Bhala punt ta` dritt</u>, il-Qorti tghid illi kemm fil-kaz ta` wahda kif ukoll fil-kaz tal-ohra mid-disposizzjonijiet citati mill-attur, jekk xi wahda minnhom tirrizulta, allura mid-dicitura ta` kif jibda l-Art 214(2)(b) tal-Kap 386, il-Qorti tkun obbligata (*ghandha*) xxolji l-kumpannija.**

"Ghalhekk il-Qorti sejra tqis l-ewwel x`irrizulta skond l-<u>Art 214(2)(b)(iii)</u>. Skond din id-disposizzjoni, il-Qorti *ghandha* xxolji kumpannija jekk tkun tal-fehma li hemm ragunijiet gravi bizzejjed li jiggustifikaw ix-xoljiment u l-istralc ta` kumpannija.

"Is-sinjifikat ta` din id-disposizzjoni huwa car. Il-legislatur ihalli diskrezzjoni wiesa` lill-Qorti sabiex tistabilixxi hi jekk fil-fehma taghha jirrizultawx fatti u cirkostanzi "gravi bizzejjed" li jwassluha sabiex taghmel id-dikjarazzjoni ta` xoljiment u stralc. Fil-Kap 386 ma hemmx tifsira ta` "ragunijiet gravi". Il-Qorti ghalhekk ma ghandha tiskarta xejn. M`ghandhiex tillimita l-esercizzju tad-diskrezzjoni taghha ghal fatti jew cirkostanzi li jkunu sehhew sad-data tal-presentata tar-rikors izda ghandha taghti piz ghal kull ma jigri anke wara sa ma tigi biex taghti d-decizjoni taghha.

"Fil-kaz tal-lum, din il-Qorti sabet illi bejn l-attur u l-konvenut – azzjonisti ndaqs tal-kumpannija konvenuta – tant kien hemm problemi u kwistjonijiet li - in sintesi jingabru fi sfiducja <u>assoluta</u> ta` wiehed fl-iehor - li wasslu *to a point of no return* fejn il-kumpannija oggettivament ma setghetx tibqa' topera. Id-dizgwid u t-tmexxija hazina kellhom effett tant negattiv li l-kumpannija ngabet fuq irkoptejha. Il-Qorti ghexet *di prima mano* l-klima ta` sfiducja kompleta bejn l-attur u l-konvenut anke bil-komportament taghhom waqt il-gbir tal-provi. Fil-kawza tal-lum kienet il-Qorti stess li semghet u gabret il-provi.

"Hija l-fehma konsiderata ta` din il-Qorti kien ippruvat ghas-sodisfazzjon taghha li jezistu ragunijiet gravi bizzejjed biex il-Qorti tordna

x-xoljiment u l-istralc tal-kumpannija konvenuta. Tghid hekk wara li hadet kont tal-ghadd ta` kredituri tal-kumpanija jaghmlu pressjoni kontinwa biex jithallsu l-krediti taghhom, it-tmexxija hazina prolungata tal-affarijiet tal-kumpannija li gabet sparpaljar ta' flus, konflitti bejn l-interess personali ta' l-azzjonisti u dawk tal-kumpannija, id-dissipar tal-assi tal-kumpannija nkluz il-mezzi li bihom il-kumpannija setghet tibqa` tipproduci, iddahhal il-flus, thallas id-djun u ddawwar ir-rota lejn il-posittiv.

"Sodisfatta kif inhi bil-prova ta` dak li jitlob l-**Art 214(2)(b)(iii) tal-Kap 386** il-Qorti ma tarax il-htiega li taghmel ukoll analizi tal-elementi rikjesti mill-**Art 214(2)(b)(ii) tal-Kap 386**

"Ikkunsidrat :

"VII. Il-kontrotalba

"Il-konvenuti qeghdin jitolbu li jithallsu danni minghand l-attur. Qeghdin jimputaw dawn id-danni ghall-fatt li skond huma l-attur ha makkinarju u assi ohra tal-kumpannija konvenuta. Fin-nota ta` sottomissjonijiet taghhom, il-konvenuti qalu car illi d-danni li qed jippretendu huma l-valur tal-makkinarju li ttiehed mill-attur.

"Din il-Qorti taghmel referenza ghall-provi li ngabru fil-kawza l-ohra. Hemm irrizulta li kienet saret skrittura ma' Melvin Theuma quddiem l-Av. Dr. Matthew Brincat sabiex dan Theuma li kien kreditur jiehu makkinarju mill-fabbrika bi hlas ghal dejn li kien ghamel il-konvenut Camilleri ghall-kumpannija konvenuta. Quddiem il-Qorti, ma ngabet l-ebda prova li l-makkinarju effettivament ittiehed mill-attur u ghall-vantagg jew interess tieghu personali hekk kif allega l-konvenut Camilleri fil-kontrotalba. Ghal kuntrarju, kollox jindika li dan il-makkinarju ttiehed minn Melvin Theuma u/jew kredituri ohra.

"Il-Qorti hija tal-fehma li ma tistax tkun akkolta l-kontrotalba peress illi l-konvenuti rabtu l-kontrotalba ma' talba ghal dikjarazzjoni mill-Qorti li l-attur ha l-makkinarju u assi ohra tal-kumpanija. Fil-fatt mill-provi rrizulta li kien il-konvenut Camilleri li ta l-awtorizzazzjoni tieghu sabiex l-assi jintuzaw biex jithallas id-dejn tal-kumpannija ma` Melvin Theuma.

"Decide

"Ghar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qeghda taqta` u tiddeciedi din il-kawza hekk :-

"Tichad l-ewwel eccezzjoni tal-konvenuti.

"Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tieni u tas-seba` eccezzjonijiet tal-konvenuti.

"Tilqa` t-tielet eccezzjoni tal-konvenuti limitatament fejn din tolqot l-ewwel u t-tieni talbiet attrici, u tichad l-istess eccezzjoni fejn tolqot it-tielet u r-raba` talbiet attrici.

"Tilqa` l-eccezzjonijiet l-ohra tal-konvenuti.

"Tichad l-ewwel, it-tieni, il-hames, is-sitt u s-seba` talbiet attrici.

"Tilqa` t-tielet talba attrici.

"Tilqa` r-raba` talbiet attrici, u tikkundanna lill-konvenut Antoine Camilleri biex ihallas lill-attur l-ammont indikat fir-raba` talba, bl-imghax legali mid-data tan-notifika tar-rikors guramentat lill-istess konvenut.

"Riferibbilment ghat-tmien talba attrici, tiddikjara li hemm ragunijiet gravi bizzejjed li jiggustifikaw ix-xoljiment u l-istralc tal-kumpannija St Philip Caterers Limited (C30507) skond l-Art 214(2)(b)(iii) tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta. Qeghda tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri fejn it-tmien talba attrici tittratta dikjarazzjoni ta` xoljiment u l-istralc tal-istess St Philip Caterers Limited (C30507) skond l-Art 214(2)(b)(ii) tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta.

"Tordna x-xoljiment tal-kumpannija St Philip Caterers Limited (C30507) skond l-Art 214(2)(b)(iii) tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta, b'effett mil-lum kif ighid il-*proviso* tal-Art 223(1) tal-Kap.386 tal-Ligijiet ta` Malta. Tordna wkoll l-istralc taghha.

"Tahtar lir-Ricevitur Ufficjali bhala stralcjarju tal-kumpannija St Philip Caterers Limited (C30507) bis-setghat u bid-dmirijiet li huma stabbiliti fil-Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta. Bla hsara ghall-generalita` ta` dawk is-setghat u dmirijiet –

"(a) wara li jikseb dikjarazzjoni dwar il-qaghda tal-kumpannija konvenuta, kif irid l-Art 226 tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta, jaghmel rapport lill-Qorti, kif irid l-Art 227 tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta.

"(b) jaghmel verifika ta` l-assi u tad-djun tal-kumpannija konvenuta u, jekk ikun il-kaz, dwar il-gradwazzjoni tad-djun.

"(c) jiehu taht il-kustodja jew kontroll tieghu l-assi kollha tal-kumpannija konvenuta, kif ighid u jrid l-Art 237 tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta.

"(d) jaghmel jew jiddefendi kull azzjoni jew procediment legali iehor fl-isem u fl-interess tal-kumpannija konvenuta.

"(e) jirrelata dwar il-mizuri mehtiega ghall-harsien tal-assi li fadal tal-kumpannija konvenuta.

"(f) jipprezenta r-rapport mhux aktar tard minn tliet (3) xhur mil-lum.

"Tilqa` t-tielet, ir-raba` u l-hames eccezzjonijiet tal-attur ghall-kontrotalba.

"Tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tal-eccezzjonijiet l-ohra.

"Tichad it-talbiet kollha rikonvenzjonali tal-konvenuti.

"B`applikazzjoni tal-Art 223(3) tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta` Malta, tordna li l-attur u l-konvenut Antoine Camilleri ghandhom ibatu l-ispejjez taghhom fejn dawn l-ispejjez jirrigwardaw it-talbiet attrici u l-eccezzjonijiet tal-konvenuti ghal dawk it-talbiet, inkluzi l-ispejjez tal-Mandat ta` Inibizzjoni Nru 260/2010 u tal-Mandat ta` Sekwestru Nru 261/2010.

"Tordna lill-konvenut Antoine Camilleri sabiex ihallas l-ispejjez kollha tal-kontrotalba u tal-eccezzjonijiet tal-attur ghall-kontrotalba.

"Fl-ahhar nett, b`applikazzjoni tal-Art 236(2) tal-Kap 386 tal-Ligijiet ta` Malta, tordna li l-ispejjez tar-Ricevitur Ufficjali bhala stralcjarju tal-kumpannija konvenuta u l-ispejjez l-ohra tal-istralc jithallsu *in solidum* mill-attur u mill-konvenut Antoine Camilleri."

RIKORS TAL-APPELL tal-konvenut Antoine Camilleri f' ismu proprju u fil-kwalita` tiegħu ta' direttur ta' St Philips Caterers Ltd; u tas-soċjeta` konvenuta St Philips Caterers Ltd (16.06.2014):

3. Il-konvenuti ħassewhom aggravati bis-sentenza tal-ewwel Qorti u għalhekk interponew appell minnha.

4. L-aggravji tagħhom huma s-segwenti:

(i) **<u>L-ewwel aggravju</u>**: (*<u>dwar l-ewwel eċċezzjoni</u>*)

Il-konvenuti jsostnu li ma kinitx korretta l-ewwel Qorti meta ċaħdet l-ewwel eċċezzjoni tagħhom. Isostnu li l-attur ma setax jikkombina azzjoni għad-danni flimkien ma' proċeduri għall-istralċ tal-kumpanija. Jgħidu illi l-proċedura kkontemplata fil-Kap 386 tal-Liġijiet ta' Malta rigwardanti l-istralċ tal-kumpaniji hija proċedura ad hoc, tant hu hekk li tiġi inizzjata b'rikors u mhux rikors ġuramentat. Għalhekk jargumentaw li ma tistax tiġi amalgamata ma' azzjoni għad-danni.

(ii) **<u>It-tieni aggravju</u>**: *(<u>dwar it-tielet u r-raba' talbiet attriċi</u>)*

Il-konvenut Antoine Camilleri jilmenta bil-fatt li l-ewwel Qorti minkejja li "ġustament" ċaħdet l-ewwel u t-tieni talbiet attriċi, imbagħad għaddiet biex tilqa' t-tielet u r-raba' talbiet attriċi, għal liema talbiet huwa eċċepixxa bl-istess mod, cioe` li kellu jiġi lliberat mill-osservanza tal-ġudizzju għaliex se mai l-flus huma dovuti mill-kumpanija qua debitur prinċipali u mhux minnu. Jaċċenna għall-fatt li l-ewwel Qorti kienet tenniet li l-garanti għandu dritt jitlob nofs li jkun ħallas mingħand garanti ieħor għall-istess dejn, iżda jgħid li hija erronjament assumiet

li huwa kien ukoll garanti għall-kumpanija. Jaċċenna għall-iskritturi li saru fl-1 u fit-8 ta' Diċembru 2008 u jgħid li għalkemm hemm kontestazzjonijiet dwarhom kwantu għall-prezz, ma hemmx kontestazzjonijiet dwarhom fejn jingħad li l-attur Jason Aquilina obbliga ruħu li joqgħod garanti għall-obbligi tal-kumpanija. Jenfasizza li fuq l-iskrittura jingħad li obbliga ruħu li joqgħod bħala garanti (waħdu) u mhux bħala garanti flimkien miegħu.

(iii) **<u>It-tielet aggravju:</u>** *(dwar it-talbiet rikonvenzjonali)*

Dan l-aggravju jirrigwarda dik il-parti tas-sentenza fejn il-Qorti qalet li ma jirriżultax li l-makkinarju tal-kumpanija ittieħed mill-attur; anzi sostniet li jirriżulta li l-konvenut Antoine Camilleri ta l-awtorizzazzjoni tiegħu biex l-assi jintużaw biex jitħallas id-dejn tal-kumpanija ma' Melvin Theuma. Il-konvenut Antoine Camilleri isostni li jirriżulta l-kuntrarju. Jispjega li fil-perjodu meta skont l-attur, huwa (Antoine Camilleri) kien wasal f'arranġament ma' Melvin Theuma biex jieħu l-makkinarju, kien diġa` spussessat miċ-ċwievet tal-fabbrika wara li ġiegħluh jagħlaq: kwindi ma setax kien hu li awtorizza li l-makkinarju jieħdu Theuma. Isostni li dak iż-żmien iċ-ċavetta kienet f'idejn l-attur u allura ħadd ħliefu ma seta' orkestra t-teħid tal-makkinarju. Isostni

għalhekk li l-ewwel qorti kellha tilqa' t-talbiet rikonvenzjonali. Jaċċenna għax-xiehda tal-accountant fejn qal li l-valur tal-makkinarju (bid-deprezzament) huwa ta' Lm63,000 u għalhekk isostni li l-ewwel Qorti kellha tillikwida d-danni mitluba fl-ammont ta' Lm63,000 (€146,750).

<u>RISPOSTA TAL-APPELL tal-attur għar-rikors tal-appell tal-konvenuti (06.10.2014)</u>

5. L-attur wieġeb biex jgħid għaliex l-appell tal-konvenuti għandu jiġi miċħud, bl-ispejjeż tal-appell kontra l-istess konvenuti.

<u>RIKORS TAL-APPELL tal-attur (18.06.2014):</u>

6. L-attur ħassu aggravat bid-deċiżjoni tal-ewwel Qorti in kwantu laqgħet parzjalment it-tielet eċċezzjoni tal-konvenut u ċaħdet l-ewwel u t-tieni talbiet tiegħu. Għalhekk interpona appell minnha.

7. Dwar dan l-aggravju tiegħu, jagħmel is-segwenti punti:

- L-ewwel Qorti ċaħdet l-ewwel u t-tieni talbiet tiegħu abbażi tal-Artikolu 1942 tal-Kodiċi Ċivili, cioe` li l-garanti li jkun ħallas jista' jdur kontra d-<u>debitur prinċipali</u>, għax irriteniet li skont ix-xiehda

tar-rappreżentant tal-bank (Monica Galea), id-debitur prinċipali kienet il-kumpanija konvenuta St Philip Caterers Ltd.

- Ir-rappreżentant tal-bank (Monica Galea) qalet li fir-rigward ta' wieħed mill-ammonti li qed issir mistoqsija dwaru, il-kont mhux f'isem St Philip Caterers Ltd iżda f'isem Antoine Camilleri.

- Dok MG5 juri li l-ammont ta' €18,489.32 ġie kkreditat fil-kont tal-konvenut Antoine Camilleri fit-18.12.2009.

- Dok MG10 juri li tali ammont ta' €18,489.32 oriġina mill-kont tal-attur u ta' martu.

- Dok JJA4 juri li fit-18.12.2009 sar kuntratt bejn il-bank HSBC u hu u martu, u wkoll is-soċjeta` JJA Developments Ltd, fejn *inter alia* ġie dikjarat li l-bank kien qed jirċievi mingħandu u mingħand martu s-somma ta' €18,489 "*in full and final settlement of their debts towards the bank as sureties of Antoine Camilleri*".

- Il-konvenut Antoine Camilleri innifsu fix-xiehda tiegħu tal-15 ta' Novembru 2011 ikkonferma li kemm id-dejn tal-kumpanija, kif ukoll id-dejn tiegħu personali mal-bank tħallsu minnu (l-attur) bħala garanti.

8. Il-konvenut Antoine Camilleri, debitament notifikat bir-rikors tal-appell tal-attur fil-21 ta' Lulju 2014 ma ppreżenta l-ebda risposta fir-rigward.

KUNSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI:

A: Dwar l-appell tal-konvenuti:

(a) L-ewwel aggravju

(dwar l-ewwel eċċezzjoni):

9. Il-konvenuti ħassewhom aggravati bil-fatt li l-ewwel Qorti ċaħdet l-ewwel eċċezzjoni tagħhom li taqra hekk:

> *"Illi preliminarjament ir-rikors ġuramentat huwa null u inammissibbli in kwantu jipprospetta żewġ azzjonijiet distinti u separati minn xulxin u naxxenti minn mertu differenti u għaldaqstant improponibbli fl-istess kawża."*

10. F'dan ir-rigward l-ewwel Qorti qieset li l-azzjoni odjerna twieldet minn aġir ta' wieħed mill-konvenuti (Antoine Camilleri) li skont l-attur (Jason Aquilina) ġab telf fil-patrimonju tiegħu, ikkaġuna danni u ġab konsegwenzi negattivi fuq is-soċjeta` konvenuta (St Philip Caterers Ltd), li tagħha kemm Camilleri u Aquilina huma azzjonisti b'għadd ta' ishma indaqs. Ma dehrilhiex li l-impostazzjoni tal-azzjoni (kontra Camilleri għad-

danni, kif ukoll wkoll għall-istralċ tas-soċjeta`) tirrendi l-istess azzjoni nulla: enfasizzat li hemm rabta bejn il-kawżali u t-talbiet li jolqtu lill-konvenut Camilleri proprio u fejn l-assjem tal-fatti kif prospettati mill-attur iwasslu (skont hu) għat-talba li tirrigwarda lis-soċjeta` waħedha.

11. Qieset ukoll li bil-fatt li l-proċeduri ta' stralċ huma regolati taħt il-Kap 386 ma jfissirx li azzjoni għal stralċ ma tistax issir flimkien ma' azzjoni għall-allegat ksur taħt liġi oħra. Irriteniet li għalkemm il-proċeduri għal stralċ ma jirrikjedux li dawn jiġu inizjati b'rikors ġuramentat (kif huwa l-każ f'azzjoni għad-danni) iżda jirrikjedu biss rikors sempliċi, dan mhux rekwiżit *ad validitatem*, għaliex ma hemm xejn fil-liġi li jeskludi li azzjoni għal stralċ issir b'rikors ġuramentat.

12. Aċċennat għall-Artikolu 789 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta li jipprovdi hekk dwar l-eċċezzjoni tan-nullita` tal-atti ġudizzjarji:

"(1) L-eċċezzjoni ta' nullità tal-atti ġudizzjarji tista' tingħata –

"(a) jekk in-nullità hija iddikjarata mil-liġi espressament;

"(b) jekk l-att jinħareġ minn qorti mhux kompetenti;

"(c) jekk fl-att ikun hemm vjolazzjoni tal-forma meħtieġa mil-liġi, ukoll jekk mhux taħt piena ta' nullità, kemm-il darba dik il-vjolazzjoni tkun ġiebet lill-parti li titlob in-nullità, preġudizzju illi ma jistax jissewwa xort'oħra ħlief billi l-att jiġi annullat;

"(d) jekk l-att ikun nieqes minn xi partikolarità essenzjali espressament meħtieġa mil-liġi:

"Iżda dik l-eċċezzjoni ta' nullità kif maħsuba fil-paragrafi (a), (ċ), u (d)

ma tkunx tista' tingħata jekk dak in-nuqqas jew vjolazzjoni jkunu jistgħu jissewwew taħt kull dispożizzjoni oħra tal-liġi.

"(2) L-eċċezzjoni ta' nullità ta' att, taħt is-subartikolu (1)(ċ), ma tistax tingħata, meta l-parti li tagħtiha tkun baqgħet tagħmel jew, għad li tkun taf biha, tkun ħalliet li jibqgħu jsiru atti oħra wara, mingħajr ma teċċepixxi dik in-nullità.

u irriżultalha li l-każ ta' llum il-konvenuti ma ndikaw l-ebda dispożizzjoni tal-liġi li fuqha qed jibbażaw l-allegata nullita`, u lanqas ma ndikaw fejn kien il-preġudizzju li setgħu ġarrbu bl-azzjoni kif saret.

13. Fid-dawl ta' dan kollu ċaħdet l-aggravju.

14. Il-konvenuti jibqgħu jsostnu li l-ewwel Qorti ma kinitx korretta f'dan ir-rigward.

15. Jisħqu partikolarment fuq il-fatt li l-proċedura għall-istralċ ta' kumpaniji tiġi inizzjata b'rikors u mhux rikors ġuramentat. F'dan ir-rigward, kif jindika ben tajjeb l-attur fir-risposta tal-appell tiegħu, hemm l-Artikolu 164 tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta li jagħmilha ben ċara li dan ma jwassalx għan-nullita` tal-proċeduri: Dan l-artikolu jipprovdi hekk (enfasi ta' din il-Qorti):

"(1) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 175, ikun hemm nullità jekk kawża illi jmissha tinġieb b'rikors ġuramentat jew b'rikors ta' appell minflok tinġieb permezz ta' xi att ġudizzjarju ieħor.

"(2) Ma hemmx nullità jekk kawża illi jmissha tinġieb b'rikors minflok tinġieb b'rikors ġuramentat:

"Iżda kull żieda addizjonali li ssir fl-ispejjeż għandha titħallas mill-attur:

"Iżda wkoll id-dispożizzjonijiet ta' dan is-subartikolu għandhom japplikaw meta skont xi liġi oħra li ma tkunx dan il-Kodiċi l-proċedimenti għandhom jinbdew b'rikors.

16. Il-konvenuti jargumentaw wkoll illi huwa aċċettat li kawżali separati u distinti ma jistgħux jiġu amalgamati flimkien. Il-każ odjern pero` (kif tajjeb spjegat l-ewwel Qorti) huwa tali fejn il-kawżali kollha jirrigwardaw l-aġir tal-konvenut Camilleri li (allegatament) kellu effett ħażin:

(i) kemm fuq il-patrimonju tal-attur (għalhekk hemm talbiet għall-ħlas ta' ammonti u għal-likwidazzjoni tad-danni diretti kontra l-konvenut Camilleri);

(ii) kif ukoll fuq is-soċjeta` konvenuta li tagħha l-kontendenti għandhom ishma indaqs (għalhekk qed jintalab l-istralċ).

Għalhekk ma jistax jingħad li ma hemm l-ebda rabta bejn il-kawżali relattivi għat-talbiet diretti lejn il-konvenut Camilleri u l-kawżali relattivi għat-talba rigwardanti l-istralċ tas-soċjeta` konvenuta.

17. Isegwi allura li dan l-aggravju huwa infondat.

(b) It-tieni aggravju

(dwar it-tielet u r-raba talbiet rigwardanti €93,178.07):

18. L-attur Jason Aquilina fit-tielet talba tiegħu talab li jiġi dikjarat li l-konvenut Antoine Camilleri huwa kreditur tiegħu fl-ammont ta' **€93,178.07** (cioe` nofs l-ammont ta' €186.356.14 li huwa ħallas lill-Bank HSBC għad-dejn tas-soċjeta` konvenuta) ai termini tal-Artikolu 1949 tal-Kap 16 u fir-raba' talba tiegħu talab li l-istess Antoine Camilleri jiġi ordnat iħallsu dan l-ammont.

19. Il-konvenut Antoine Camilleri fit-tielet eċċezzjoni tiegħu qal li għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju għaliex dan l-ammont ta' €93,178.07 kien dejn tal-kumpanija u mhux tiegħu personali.

20. L-ewwel Qorti qieset mhux biss l-Artikolu 1949 li jsemmi l-attur, iżda wkoll l-Artikoli 1948 u 1950 li jirregolaw il-garanti:

"**Artikolu 1948:**

"*Il-garanti, ukoll qabel ma jħallas, jista' jaġixxi kontra d-debituri sabiex jiġi minnu rilevat –*

"(a) jekk jiġi mħarrek għall-ħlas;

"(b) jekk id-debitur ifalli jew isir mhux solvibbli, jew l-istat tiegħu jitbiddel u jkun hemm il-għaliex wieħed jibża' li sejjer isir mhux solvibbli;

"(c) jekk id-debitur ikun obbliga ruħu li għandu jeħilsu mill-garanzija fi żmien miftiehem, u dan iż-żmien ikun għalaq;

"(d) jekk id-dejn ikun sar eżiġibbli billi jkun għalaq iż-żmien miftiehem għall-ħlas;

"(e) jekk id-debitur ikun in mora fil-ħlas;

"(f) egħluq sentejn, jekk ma jkunx ġie ffissat żmien għall-ħlas, u l-obbligazzjoni ma tkunx minnha nfisha tali li ma tistax tiġi mitmuma qabel żmien itwal.

"**Artikolu 1949**:

"(1) Meta żewġ persuni jew iżjed ikunu daħlu garanti tal-istess debitur u għall-istess dejn, il-garanti li jħallas id-dejn għandu jedd idur kontra dawk l-oħra li jkunu garanti miegħu, kull wieħed minnhom għas-sehem tiegħu.

"(2) Il-garanti għandu dan il-jedd ta' regress fil-każ biss li jkun ħallas f'wieħed mill-każijiet imsemmijin fl-aħħar artikolu qabel dan.

"**Artikolu 1950:**

"*Il-garanti li jħallas id-dejn jista' jitlob biss mingħand kull wieħed minn dawk li jkunu garanti miegħu s-sehem li għalih għandu jwieġeb kull wieħed minnhom, u huwa nnifsu, flimkien mal-garanti l-oħra, għandu joħroġ sehem għall-ishma tal-garanti mhux solvibbli, ukoll jekk, meta ħallas, ikun ħa mingħand il-kreditur ċessjoni espressa tal-jeddijiet tiegħu.*"

21. Hija qieset li biex jgħodd l-Artikolu 1949, irid jiġi ippruvat li l-ħlas li qed jitlob l-attur huwa fost il-każijiet elenkati fl-Artikolu 1948. Irriżultalha li abbażi tal-provi akkwiżiti, japplikaw il-paragrafu (b) billi id-debitur (is-soċjeta` konvenuta) mhix solvibbli tant li waqqfet l-operat tagħha, u l-paragrafu (e) billi irriżulta li l-istess soċjeta` ma kinitx qed tħallas b'mod regolari tant li l-bank dar fuq il-garanti għall-pagament.

22. Qieset li it-tielet eċċezzjoni tal-konvenut, li għandu jiġi lliberat mill-osservanza tal-ġudizzju għaliex id-dejn kien tal-kumpanija u mhux tiegħu personali) kienet irrilevanti għaliex hawn non si tratta dwar ta' min kien id-dejn, iżda invece si tratta dwar il-garanti. Hija kkonkludiet li ż-żewġ kontendenti kienu garanti tad-dejn tas-soċjeta` konvenuta (cioe` ta' €186,356.14) u allura ladarba dan tħallas mill-attur, fatt li ma ġiex ikkontestat mill-konvenuti, l-istess attur kellu d-dritt idur fuq il-konvenut Camilleri għas-sehem tiegħu (cioe` ta' nofs). Kien għalhekk li laqgħet it-tielet u r-raba' talbiet.

23. Il-konvenut Antoine Camilleri fl-appell tiegħu issa qed jargumenta li huwa ma kienx ukoll il-garanti tad-dejn tal-kumpanija flimkien mal-attur. Jaċċenna għall-iskritturi li saru fl-1 u fit-8 ta' Diċembru 2008 u jgħid li għalkemm hemm kontestazzjonijiet dwarhom kwantu għall-prezz, ma hemmx kontestazzjonijiet dwarhom fejn jingħad li l-attur Jason Aquilina obbliga ruħu li joqgħod garanti għall-obbligi tal-kumpanija. Jenfasizza li fuq l-iskrittura jingħad li obbliga ruħu li joqgħod bħala garanti (waħdu) u mhux bħala garanti flimkien miegħu.

24. Pero` dan l-argument ossia "difiża" tal-konvenut li huwa mhux ko-garanti tad-dejn tal-kumpanija ma tqajmitx minnu bħala eċċezzjoni. Fil-fatt l-attur fir-risposta tal-appell tiegħu jargumenta li l-fatt li Camilleri kien ko-garanti miegħu għad-dejn tal-kumpanija mhux ikkontestat, tant li l-

istess Camilleri ma ressaq l-ebda eċċezzjoni f'dan is-sens. (Din il-Qorti ukoll tosserva li d-dokument tal-bank Dok JJA1[1] jikkonferma li Camilleri kien ko-garanti.)

25. Kif ingħad, id-difiża tal-konvenut fir-rigward tat-talba tal-attur biex jiġi ordnat iħallas nofs id-dejn tal-kumpanija li għamel tajjeb għalih hu, kienet sempliċiment li huwa mhux il-leġittimu kontradittur għaliex id-dejn kien tal-kumpanija u mhux tiegħu personali.

26. Ladarba din il-kwistjoni ma ġietx kombattuta quddiem l-ewwel Qorti, teknikament mhux kompitu ta' din il-Qortitli tidħol fiha hi. Fi kwalunkwe każ, għalkemm fuq l-iskrittura (kemm tal-01.12.2008 u kif ukoll tat-08.12.2008) Jason Aquilina iddikjara li kien ser jibqa' jagħmel tajjeb għad-dejn tal-kumpanija:

> *"…..Qed jigi miftiehem ukoll li jiena Jason John Aquilina qed nghati l kunsens Tieghaj li nibqa nghamel tajjeb ghal Loans u Over draft li hemm ezistenti ma l-HSBC li hemm jinsabu fil-Kumpanija u dan ghal zmien[2]….."*

dan ma jfissirx neċessarjament li kien qed jintrabat jagħmel tajjeb għad-dejn tal-kumpanija waħdu kif qed jippretendi Camilleri. Wieħed irid jinterpreta din id-dikjarazzjoni fil-kuntest tal-iskrittura (jew skritturi) li

---

[1] Fol 8

[2] fl-iskrittura tal-01.12.2008 iddikjara li kien ser jibqa' jagħmel tajjeb għad-dejn għal żmien 5 snin, u fl-iskrittura tat-08.12.2008 iddikjara li kien ser jibqa' jagħmel tajjeb għad-dejn għal żmien sentejn.

permezz tagħha l-kontendenti kienu ftehmu kien li Jason Aquilina kellu jittrasferrixxi l-ishma tiegħu fil-kumpanija lil Antoine Camilleri għall-prezz indikat. Wieħed irid ukoll japprezza li l-iskrittura jidher li saret mill-kontendenti stess, u mhux quddiem xi bniedem professjonali bħal nutar (fil-fatt hija miżgħuda bi żbalji ortografiċi) u għalhekk aktarx li Jason Aquilina sempliċiment ried ifisser li anke wara t-trasferiment tal-ishma tiegħu fil-kumpanija lil Antoine Camilleri, xorta kien ser jibqa' ko-garanti ma' Antoine Camilleri fir-rigward tad-djun tal-kumpanija.

27. Ikkunsidrat dan kollu din il-Qorti jirriżultalha li dan l-aggravju huwa ukoll infondat.

(c) <u>It-tielet aggravju:</u>

(dwar it-talbiet rikonvenzjonali)

28. Il-konvenuti kienu għamlu kontro-talba fejn talbu li jiġi dikjarat li l-aġir tal-attur Jason Aquilina, partikolarment meta ħa makkinarju u assi oħra appartenenti lis-soċjeta` konvenuta ikkawża danni lill-konvenuti; talbu li tali danni jiġu likwidati u li l-attur jiġi ikkundannat iħallashom tali somma hekk likwidata.

29. L-ewwel Qorti ċaħdet it-talbiet rikonvenzjonali. Irriżultalha li kienet saret skrittura ma' Melvin Theuma (li kien kreditur) quddiem l-avukat Dr

Matthew Brincat sabiex dan Theuma jieħu makkinarju mill-fabbrika bi ħlas għal dejn li kien għamel il-konvenut Camilleri għall-kumpanija konvenuta. Qieset li ma nġabet l-ebda prova li l-makkinarju kien ittieħed mill-attur għall-vantaġġ jew interess tiegħu personali; anzi kollox jindika li l-makkinarju fil-fatt ħadu Melvin Theuma u/jew kredituri oħra. Irriżultalha li fil-fatt kien il-konvenut Camilleri li ta l-awtorizzazzjoni tiegħu biex l-assi jintużaw biex jitħallas id-dejn tal-kumpanija ma' Melvin Theuma.

30. Il-konvenut Antoine Camilleri ħassu aggravat bil-fatt li l-kontro-talba tiegħu ġiet miċħuda u fl-appell tiegħu isostni li invece jirriżulta l-kuntrarju ta' dak li qalet l-ewwel Qorti. Isostni li fil-perjodu meta skont l-attur, huwa (Antoine Camilleri) kien wasal f'arranġament ma' Melvin Theuma biex jieħu l-makkinarju, kien diġa` spussessat miċ-ċwievet tal-fabbrika wara li ġiegħluh jagħlaq: kwindi ma setax kien hu li awtorizza li l-makkinarju jieħdu Theuma. Isostni li dak iż-żmien iċ-ċavetta kienet f'idejn l-attur u allura ħadd ħliefu ma seta' orkestra t-teħid tal-makkinarju. Isostni għalhekk li l-ewwel Qorti kellha tilqa' t-talbiet rikonvenzjonali. Jaċċenna għax-xiehda tal-accountant fejn qal li l-valur tal-makkinarju (bid-deprezzament) huwa ta' Lm63,000 u għalhekk isostni li l-ewwel Qorti kellha tillikwida d-danni mitluba fl-ammont ta' Lm63,000 (€146,750).

31. Din il-Qorti tagħmel riferenza għax-xiehda ta' Dr Matthew Brincat[3], li Melvin Theuma kien klijent tiegħu. L-avukat Brincat xehed li l-kontendenti Aquilina u Camilleri kienu marru għandu flimkien ma' Melvin Theuma biex jagħmlu skrittura. Xehed hekk:

> "*L-iskrittura kienet ser issir għaliex is-sinjuri Camilleri u Aquilina kellhom jagħtu, jew Camilleri kellu jagħti xi flus lil dal-klijent tagħna u peress li kellhom xi problemi xtaq li jħallsu in kind b'xi magni, xi apparat etc. Li ġara huwa li rrediġejna din l-iskrittura bejn ġie kkwantifikat l-ammont, ġie kwantifikat li ħa jieħu dawk l-affarijiet. Biss kien hemm pendenza li l-klijent tiegħi xtaq li din timmaterjalizza jekk effettivament jieħu l-pussess effettiv ta' dawn l-affarijiet. Għamilna ukoll inventarju ta' x'kellu jkun is-sustanza li biha ħa jitħallas u ftehmu li kellhom jieħdu passi ħalli effettivament joħduhom. Dakinhar ġiet iffirmata dik l-iskrittura bejn il-partijiet u ħallewha għandi u dakinhar ħadd minnnhom ma talabni kopja għall-unika raġuni li riedu javveraw liema minnhom ħa jieħdu. Jiġifieri over the weekend ittieħdu l-affarijiet u s'hemmhekk naf…*
>
> "*Li nista' ngħid ukoll, is-sur Camilleri kien iffirmaha imma s-sur Aquilina ma kienx għażel li jiffirmaha, kemm kien preżenti l-uffiċċju jiġifieri. …*
>
> *"Jekk m'inix sejjer żball is-Sur Camilleri iffirma u s-sur Theuma. Is-sur Aquilina għalkemm kien preżenti ma ffirmahiex."*

32. Dan kollu jindika li l-konvenut ta l-awtorizzazzjoni tiegħu sabiex il-kreditur Theuma jitħallas għall-kreditu tiegħu *in kind* permezz ta' oġġetti. Kif jargumenta l-attur fir-risposta tal-appell tiegħu, Camilleri ma jistax jitwemmen meta jallega li hu (Aquilina) qabad u ħa xi makkinarju, meta kien hu stess (Camilleri) li ffirma biex dan jittieħed minn Theuma. Dwar l-allegazzjoni ta' Camilleri li hu kien spussessat miċ-ċwievet tal-fabbrika meta ttieħed il-makkinarju u allura ma setax awtorizza t-teħid, din il-Qorti

[3] Xiehda mogħtija fit-18 ta' Novembru 2010, fl-atti tal-kawża Antoine Camilleri vs Jason Aquilina (135/2010) fol 158-161.

ma tifhimx kif waħda għandha x'taqsam mal-oħra. Mix-xiehda tal-avukat Brincat jirriżulta li Camilleri kien awtorizza t-teħid u għalhekk meta ttieħed il-makkinarju, irrispettivament minn jekk kellux iċ-ċwievet jew le, ma jistax jingħad li ma kienx hemm l-awtorizzazzjoni tiegħu.

33. Għalhekk din il-Qorti jirriżultalha li dan l-aggravju huwa ukoll infondat.

34. **Isegwi għalhekk li l-appell tal-konvenuti huwa kompletament infondat u jimmerita li jiġi miċħud.**

B: Dwar l-appell tal-attur:

(L-aggravju tiegħu jirrigwarda l-ewwel u t-tieni talbiet rigwardanti €18,489.32)

35. L-attur Jason Aquilina fl-ewwel talba tiegħu talab li l-konvenut Antoine Camilleri jiġi dikjarat kreditur tiegħu fl-ammont ta' **€18,489.32** rappreżentanti l-aħħar bilanċ li huwa ħallas lill-bank HSBC bħala garanti tal-istess ammont, u dana ai termini tal-**Artikolu 1942** tal-Kap 16 u fit-tieni talba tiegħu talab li l-istess Antoine Camilleri jiġi ordnat iħallsu dan l-ammont.

36. Il-konvenut Antoine Camilleri fit-tielet eċċezzjoni tiegħu qal li

għandu jiġi liberat mill-osservanza tal-ġudizzju għaliex dan l-ammont ta' €18,489.32 kien dejn tal-kumpanija u mhux tiegħu personali.

37. L-ewwel Qorti qieset l-**Artikolu 1942:**

"(1) Il-garanti li jkun ħallas, għandu jedd idur kontra d-debitur prinċipali, sew jekk il-garanzija tkun ingħatat bil-kunsens tad-debitur kemm jekk tkun ingħatat mingħajr dan ma kien jaf.

"(2) Dan il-jedd ta' regress igħodd sew għall-kapital kemm għall-imgħaxijiet u l-ispejjeż:

"Iżda, għal dawk li huma spejjeż, il-garanti m'għandux jedd ta' regress ħlief għal dawk l-ispejjeż li jkun għamel wara li b'att ġudizzjarju, ikun għarraf lid-debitur prinċipali bil-molestji li jkun bata."

u rriżultalha li skont ir-rappreżentant tal-bank (ċertu Monica Galea), id-"*debitur prinċipali*" kienet is-soċjeta` konvenuta. Għalhekk ikkonkludiet li ma setgħetx tilqa' l-ewwel u t-tieni talbiet kif dedotti kontra l-konvenut Camilleri ladarba skont l-Artikolu 1942 il-garanti għandu jedd idur kontra d-debitur prinċipali u mhux kontra l-garanti l-ieħor.

38. Fil-premessi tar-rikors ġuramentat l-attur kien spjega li l-konvenut Camilleri kien daħal bi sħab miegħu fil-kumpanija wara li xtara l-ishma ta' ċertu Peter Saffrett, u li biex l-istess Camilleri seta' jixtri l-ishma mingħand Saffrett kien ħa loan mill-bank HSBC. Qal li huwa (l-attur) kien għamel tajjeb lill-konvenut bħala garanti għad-dejn mal-bank HSBC fl-ammont ta' Lm72,000 (€167,760). Kompla jgħid li wara li l-konvenut biegħ xi proprjeta` li kellu Ħal Qormi, ħallas €116,500 mill-imsemmi dejn u

għalhekk kien baqagħlu €51,260. Qal li għalkemm bejn Mejju 2006 u Novembru 2006 il-konvenut kien jagħmel pagamenti regolari lill-bank sabiex iħallas id-dejn tiegħu, huwa imbagħad waqaf, u l-bilanċ rimanenti, ta' €18,489.32 spiċċa ħallashom hu fit-18 ta' Diċembru 2008 qua garanti.

39. Fix-xiehda tagħha quddiem il-Qorti, Monica Galea,[4] ir-rappreżentant tal-bank spjegat li ġiet interpellata tagħti rendikont tal-kontijiet tas-soċjeta` konvenuta, pero` qalet li fir-rigward ta' wieħed mill-ammonti li kienet qegħda tiġi mistoqsija dwaru, il-kont ma kienx f'isem is-soċjeta` konvenuta iżda f'isem il-konvenut Antoine Camilleri (personalment). Hija fil-fatt ippreżentat statement ta' tali kont, bin-numru 013162466300 (Dok MG5[5]). Fuq dan l-istatement hemm indikat li sat-18 ta' Diċembru 2009 id-debitu prinċipali kien ta' €17,686.38 u li l-imgħax kien ta' €802.94 (flimkien jiġu €18,469.32). Dan il-bilanċ jidher li tħallas għaliex imbagħad il-bilanċ jidher 0.00.

40. Issa proprju fit-18 ta' Diċembru 2009 jirriżulta li sar kuntratt (Dok JJA4)[6] bejn il-bank HSBC, l-attur u martu Natalina (bħala customers/ borrowers), u l-kumpanija JJA Developments Ltd (bħala surety). *Inter alia* ġie dikjarat li l-bank kien qed jirċievi mingħand l-attur u martu is-somma ta' €18,489.32 "*in full and final settlement of their debts towards the bank*

[4] Xiehda tal-15 ta' Novembru 2011 fl-atti tal-kawża 135/10/JZM, fol 270 et seq
[5] Fol 286 fl-atti tal-kawża 135/10/JZM
[6] Fol 32 et seq

as sureties of Antoine Camilleri…" Ir-rappreżentant tal-bank fil-fatt esebiet ċekk f'dan l-ammont (Dok MG8)[7] li huwa datat 18 ta' Diċembru 2009.

41. Ikkunsidrat dan kollu, jidher li l-attur għandu raġun li jħossu aggravat bil-fatt li l-ewwel Qorti ċaħdet l-ewwel u t-tieni talbiet tiegħu, għaliex fir-rigward tal-ammont ta' €18,489.32, id-"debitur prinċipali" ai termini tal-Artikolu 1942 fil-fatt jiġi li huwa Antoine Camilleri u mhux is-soċjeta` konvenuta, kif irriteniet l-ewwel Qorti. Għalhekk it-tielet eċċezzjoni tal-konvenut (li mhux il-leġittimu kontradittur) in kwantu tirrigwarda dan l-ammont tirriżulta infondata u timmerita li tiġi miċħuda, u l-ewwel u t-tieni talbiet tal-attur jimmeritaw li jintlaqgħu.

42. Isegwi għalhekk li l-appell tal-attur Jason Aquilina jirriżulta fondat u jimmerita li jiġi milqugħ.

<u>DECIDE</u>

43. Għal dawn il-motivi din il-Qorti qegħda tiċħad l-appell tal-konvenut u tilqa' l-appell tal-attur.

44. Konsegwentement qegħda:

[7] Fol 289 fl-atti tal-kawża 135/10/JZM

(a) tħassar dik il-parti tas-sentenza fejn l-ewwel Qorti laqgħet it-tielet eċċezzjoni tal-konvenut Camilleri fir-rigward tal-ewwel u t-tieni talbiet, u minflok tiċħad it-tielet eċċezzjoni tal-konvenut Camilleri fir-rigward tal-ewwel u t-tieni talbiet;

(b) tħassar dik il-parti tas-sentenza fejn l-ewwel Qorti ċaħdet l-ewwel u t-tieni talbiet tal-attur u ghalhekk tilqa' l-ewwel u t-tieni talbiet tal-attur;

45. L-ispejjeż tal-appell tal-attur għandhom jitħallsu mill-konvenut Antoine Camilleri.

Joseph Azzopardi Prim Imħallef	Giannino Caruana Demajo Imħallef	Anthony Ellul Imħallef

Deputat Reġistratur
gr